

1) Poul Schlüter og Bertel Haarder har udtalt, at når man deltager i henholdsvis en fodboldkamp eller en krocketkamp skal man ikke opleve, at man midt under kampen indkalder spillerne og laver om på reglerne om straffespark eller lignende.

Heroverfor skal det for det første fastholdes, at fremskridtspartiet ikke i første omgang har sigtet på at lave om på reglerne. Som det fremgår af vedhæftede telegram af g.d., er der alene tale om, at vi har ønsket at få reglerne tydeliggjort efter de udtalelser, der var kommet i weekendens løb.

Men selv bortset derfra finder fremskridtspartiet, at analogien til fodboldkampe og krocketkampe er særdeles malplaceret. Det her drejer sig om den øverste statsmagt i Danmark – folketingsvælgerne – der skal bruge deres demokratiske ret til at bestemme, hvordan de ønsker landet styret i op til fire skæbneår fremover. I den situation er der – også for juraen – kun plads for ét eneste hensyn: Nemlig at give alle anskuelser fair play indenfor de rammer, der overhovedet er teknisk mulige. Og at der teknisk overhovedet ingen ulempe er forbundet med, at stillerlisterne er indleveret om aftenen den 27. november i stedet for om eftermiddagen samme dag, turde være aldeles klart.

2) Statsministeren og indenrigsministeren, der har truffet den foreløbige afgørelse i sagen, er da heller ikke tyet til Schlüters og Haarders platte og aldeles malplacerede sammenligning med krocketkampe eller lignende.

I stedet for har indenrigsministeren udtalt, at han efter at have forelagt sagen for statsministeren er kommet til den opfattelse, at han skulle kunne dømmes ved en domstol, hvis han gav fremskridtspartiet adgang til at deltage i folketingsvalget den 8. december 1981 i Ribe amt.

Denne udtalelse kan ikke holde for en nærmere overvejelse, som der forståeligt nok ikke har været tid til i den korte tid, indenrigsministeren og statsministeren har haft til at overveje sagen, før udtalelsen fremkom.

Hvis det ved trykningen af stemmesedlerne i Ribe amt tillades fremskridtspartiet at deltage i valget, vil en teknisk mulighed for at tilsidesætte valgproceduren alene komme frem i den form, at man kunne tænke sig til, at det nye folketing ville tilsidesætte vælgerne afgørelse.

En sådan fundamental knægtelse af, hvad vælgerne har tilkendegivet på valgdagen, er det umuligt at forestille sig, at et nyt folketing ville indlede sit arbejde med. Når dette er forholdet, vil indenrigsministeren aldrig senere kunne stævnes for en domstol. Forholdet omkring folketingsvalgs prøvelse ligger nemlig udelukkende hos det nyvalgte folketing.

Skulle man arbejde videre ud fra den teoretiske mulighed, at det nyvalgte folketing ville tilsidesætte et folketingsvalg i Ribe amt, fordi fremskridtspartiet har deltaget i det, vil virkningen jo blot være den begrænsede, at det pågældende valg må gå om.

Yderligere må påpeges overfor indenrigsministerens udtalelser til Ritzaus Bureau om grunden til, at fremskridtspartiet efter den hidtidige afgørelse ikke kan deltage i valget i Ribe amt, at det ikke er overensstemmende med sædvanlig forvaltningsretlig teori og praksis at opfatte en regel som fristreglen i folketingsvalglovens § 25, stk. 1, som nogen gyldighedsbetingelse.

Der findes i den offentligretlige lovgivning et væld af lignende fristbestemmelser, og man har gang på gang fortolket disse bestemmelser således, at de kun er rene ordensregler, som ikke påvirker gyldigheden. Det i offentligheden bedst kendte eksempel er vel reglen i dagældende statsskattelovs § 30 om, at skatterådsafgørelser skulle være truffet inden den 30. august. Da skatterådet traf afgørelserne mange måneder efter, blev det tydeligt fastslået, at de skatteydere, der fik deres indkomster forhøjet, måtte affinde sig hermed, fordi en sådan regel om en frist i en offentligretlig lov kun kunne betegnes som en »ordensforskrift«, hvorfor overskridelse af fristen ikke kunne bevirke, at skatterådernes afgørelse skulle være ugyldig.

Nu kunne der i disse skattesager – som i så mange andre sager – anføres vægtige grunde (hensynet til skatteyderne o.s.v.) for, at fristen i loven virkelig juridisk skulle læses som værende så absolut, som den utvivlsomme lovtekst førte til.

Sådan er altså imidlertid ikke dansk jura.

På denne baggrund turde det være aldeles givet, at kl. 16-fristen i valglovens § 25, stk. 1, under ingen omstændigheder kan have den ugyldighedsvirkning, som man nu er inde på at tillægge den i en situation, hvor der ikke kan anføres nogensomhelst real grund